

Република Србија
Општина Љиг
Одељење за финансије

У П У Т С Т В О

**ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЉИГ ЗА 2024. ГОДИНУ
И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2025 И 2026 ГОДИНУ**

IV-01 број 400-6

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском сиситему („Службени гласник РС“ бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 3/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/2021 118/2021- др. закона и 138/2022) Одељење за финансије Општинске управе Општине Љиг доставља буџетским корисницима основне смернице, оквири и рокове за припрему финансијских планова и захтева за средствима у буџету Општине Љиг у 2024. години са пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

Законски основ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је чланом 31. Законом о буџетском сиситему, по буџетском календару, министар финансија доставља Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти као и Фискалну стратегију до 5. јула.

Министарство финансија је доставило локалним самоуправама Упутство за припрему буџета за 2024. годину и Фискалну стратегију за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину.

Чланом 40. Закона о буџетском сиситему предвиђено је да по добијању Фискалне стратегије и Упутства за припрему буџета локалне власти, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима буџета Упутство за припрему буџета.

На основу Упутства за припрему буџета локалне власти, чланом 41. Закона о буџетском сиситему, прописано је да директни корисници средстава буџета локалне власти израђују предлог финансијског плана и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

Индијектни корисници средстава буџета локалне власти обавезни су да припреме предлог финансијског плана на основу смерница које се односе на буџет локалне власти и доставе га директном кориснику.

1. Програмска структура буџета

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2024. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

2. Опште напомене за припрему одлуке о буџету локалне власти

Полазећи од одредаба Закона о буџетском сиситему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири

класификације које сачињавају стандардни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредаба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника буџетских средстава мора да има утемељење у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тач. 7) и 8) Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиректних корисника буџетских средстава.

Такође, у складу са чланом 2. тачка 31) Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиректних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему је прописано да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти над којима оснивач, преко директних корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања, престају да важе кад се за то створе технички услови.

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - општи приходи и примања буџета. Како би предшколске установе могле да прате остварење ових прихода, односно извршавање обавеза родитеља по том основу, потребно је да надлежни орган јединице локалне самоуправе изводе о оствареним уплатама овог прихода на прописан рачун за уплату јавних прихода достављају предшколским установама. Уколико јединице локалне самоуправе поступе по наведеним препорукама, а при том у Табели 1 (Прилог 1) исказу средстава за плате запослених у предшколским установама на извору 04 - Сопствени приходи буџетских корисника, неопходно је да у образложењу одлуке о буџету наведу правни основ за планирање наведених расхода са тим извором финансирања.

У вези увођења принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес неопходно је да надлежни орган локалне власти на годишњем нивоу донесе план поступног увођења родно одговорног буџетирања, којим ће одредити једног или више корисника буџетских средстава и један или више програма одређеног буџетског корисника за који/које ће се дефинисати (на нивоу програма и/или програмске активности) најмање један родно одговоран циљ и одговарајући показатељи/индикатори који адекватно мере допринос циља унапређењу равноправности између жена и мушкараца.

Израда **грађанског буџета**, као инструмента за повећање транспарентног исказивања на који начин и у које сврхе се користе јавна средства, представља својеврстан водич за грађане којима треба да се приближе надлежности и начин финансирања послова који се обављају у њиховим општинама и градовима. У циљу информисања и појашњења грађанима о начину трошења и за које сврхе се троше буџетска средства, потребно је да локална власт на једноставан и разумљив начин прикаже свој буџет грађанима са информацијама о буџетским приходима и примањима, расходима и издацима, изворима финансирања, буџетским корисницима и сл. и објави га на својој интернет страници

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма, у складу са Упуством за праћење и извештавање о учинку програма, израђују годишњи извештај о учинку програма (за последњу завршену фискалну годину), односно извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће фискалне године (полугодишњи извештај) и достављају надлежном органу у роковима предвиђеним буџетским календаром неопходно је, да би се адекватно мерио учинак потрошње и добијале информације које се користе за унапређење ефикасности и ефикасности јавне потрошње, да се приликом дефинисања показатеља тежити ка томе да они задовоље критеријум СМАРТ. Буџетски корисници дужни су да на својим интернет страницама објављују годишње финансијске извештаје и годишњи извештај о учинку програма, у складу са општим правилима о транспарентности.

У складу са чланом 28. Закона о буџетском систему образложење одлуке о буџету садржи, између осталог, програмске информације које чине описи програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду, као и показатеље учинака за праћење постизања наведених циљева.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацији, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку припреме и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода**, с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену. Такође, планирање висине расхода за намене предвиђене посебним прописима (чије одредбе нису стављени ван снаге) у поступку припреме и доношења буџета за наредну годину није условљено висином остварења тих прихода у текућој години.

У складу са чланом 27а Закона о буџетском систему извршни орган локалне власти је одговоран за спровођење фискалне политике и управљање јавном имовином, приходима и примањима и расходима и издацима. Законом су уређена правила и начин на који ће се спроводити ова одговорност, односно утврђени су општи принципи, процедуре и правила одговорног фискалног управљања којих се требају придржавати органи локалне власти (члан 27б Закона). С обзиром на то да су, у циљу што ефикаснијег спровођења фискалне политике, Законом утврђена и фискална правила за локалну власт, односно Законом је утврђено ограничење у погледу висине стварања фискалног дефицита (члан 27ж Закона), фискални дефицит локалне власти може настати само као резултат јавних инвестиција и **не може бити већи од 10% њених прихода у тој години.**

3. Основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и одлуке о буџету локалне власти са средњорочним пројекцијама и инструкцијама у вези планирања прихода буџета

Правци фискалне политике у 2024. години

Макроекономска кретања у протеклом периоду под снажним су утицајем изласка из кризе изазване пандемијом и уласка у нову кризу услед конфликта у Украјини. Иако је у првој половини 2022. године остварен солидан раст БДП од скоро 4,0%, у овом периоду изостали су значајнији негативни ефекти геополитичких дешавања на динамику домаће привредне активности. Међутим, у складу са очекивањима, ескалација сукоба у Украјини и заоштравање међународних економских и политичких односа, праћени рекордним ценама енергената и последично смањеној глобалној трговини и спољној тражњи, почела су временом да се одражавају и на домаћу економску активност. Већ током трећег квартала, међугодишње посматрано, раст привреде успорио је на 1,0%, да би у четвртном тромесечју економски раст износио свега 0,5% м. Успорена динамика инвестиција и растућа инфлација, уз повећану неизвесност и смањену спољну тражњу, као и нешто слабија пољопривредна сезона, главни су фактори који су утицали на динамику економске активности током друге половине 2022. године. Ипак, и у таквим околностима остварен је раст БДП од 2,3% у 2022. години. Знатно бољи епидемиолошки услови праћени растом економске активности допринели су повећаној стопи партиципације радне снаге и јачању тржишта рада, уз истовремено повећање реалних зарада и запослености. С друге стране, најзначајнији негативан утицај конфликта у Украјини на домаћа макроекономска кретања током претходне године огледао се у расту инфлације и повећању дефицита текућег рачуна платног биланса. Раст инфлације за који се првобитно очекивало да ће бити привременог карактера као последица постепеног ишчезавања ефеката пандемије, додатно је убрзан пре свега услед повећања глобалних цена хране и енергената, тако да је у 2022. години раст потрошачких цена у просеку износио 11,9%.

Макроекономска кретања почетком 2023. године генерално су на нивоу пројектованих. Узимајући у обзир актуелне економске трендове и изгледе за међународно окружење Министарство финансија процењује да ће раст БДП у 2023. години износити 2,5%, док ће у 2024. години убрзати на 3,5%, што је непромењено у односу на претходна очекивања. Инфлација је у марту 2023. године међугодишње посматрано достигла врхунац и износила је 16,2%, тако да се од априла нашла на опадајућој путањи уз очекивани знатнији пад у другој половини текуће године. У смеру смиривања инфлаторних притисака деловаће досадашње заштравање монетарних услова, слабљење ефеката глобалних фактора који су водили расту цена енергената и хране у претходном периоду, као и успоравање увозне инфлације. Повратак инфлације у границе циља очекује се средином 2024. године.

Основне макроекономске претпоставке за 2024. годину

	2023	2024
БДП, млрд РСД	8103,5	8773,6
Стопа номиналног раста БДП,%	14,3	8,3
Стопа реалног раста БДП,%	2,5	3,5
Потрошачке цене (годишњи просек), %	12,5	4,9

Извор: Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

Циљеви фискалне политике су усмерени на одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Средњорочни фискални оквир предвиђа постепено смањење дефицита опште државе на ниво од 1,5% БДП до 2026. године и пад учешћа јавног дуга испод 52% БДП. Пројекције фискалних агрегата у периоду од 2024. до 2026. године заснивају се на пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период, планираној пореској политици која подразумева даље усаглашавање са законима и директивама ЕУ и фискалним и структурним мерама, укључујући и даљу реформу великих јавних предузећа. У 2024. години предвиђен је дефицит у износу од 2,2% БДП. Циљеви фискалне политике у наредном средњорочном периоду биће обезбеђење стабилне позиције јавних финансија и опадајућа путања јавног дуга. Смањење учешћа дуга је уско везано за снижавање дефицита као главног фактора задуживања, тако да динамика спуштања дефицита опредељује и промену кретања дуга. Опредељење је да се и поред високе неизвесности у погледу глобалних економских токова, фискална политика усмери на уравнотежење и стабилизацију јавних финансија, како би се наставио тренд смањења учешћа јавног дуга у БДП и оснажили фундаменти који подржавају привредни раст. Паралелно са тим потребно је обезбедити простор за правовремену реакцију фискалне политике на економске шокове. Средњорочни фискални оквир предвиђа умерено напуштање експанзивне фискалне политике која је била присутна током пандемије а с обзиром на неизвесну економску ситуацију, буџет ће свакако представљати „сигурносну мрежу” у случају ескалације неповољних кретања. Са једне стране обезбедиће се континуитет развојних и социјалних програма, а са друге стране одрживост јавних финансија и наставак смањења нивоа јавног дуга у смислу учешћа у БДП. Расположив фискални простор у 2024. години биће опредељен за повећање пензија и плата у јавном сектору, наставак реализације приоритетних капиталних инвестиција, као и наставак пореског растеређења привреде.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2023. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2024. години од 8,3%**). Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС”, број 138/22).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

4. Доношење одлуке о локалним комуналним таксама за 2024. годину

Чланом 7. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20 и 111/21 - у даљем тексту: Закон) прописано је да начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада утврђује скупштина јединице локалне самоуправе својом одлуком, у складу са законом, као и да се доноси након одржавања јавне расправе, а може се мењати највише једанпут годишње, и то у поступку утврђивања буџета јединице локалне самоуправе за наредну годину.

С тим у вези када је у питању подношење захтева за добијање сагласности за утврђивање локалне комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору (фирмарина) у износу већем од оног који је прописан чланом 15а Закона о финансирању локалне самоуправе, указујемо да јединице локалне самоуправе могу поднети захтев за добијање сагласности за утврђивање већег износа фирмарине све до окончања поступка утврђивања буџета за наредну годину, тј. до усвајања Одлуке о буџету за наредну годину од стране скупштине локалне власти.

Такође, приликом утврђивања фирмарине, јединице локалне самоуправе треба да се везују за правно лице, а не за пословни простор и то на годишњем нивоу. Наведено значи да независно од тога на колико је објекта истакнута фирма, укупна годишња фирмарина за одређено правно лице не може бити већа од максимума који је прописан чланом 15а за категорију којој то правно лице припада. Одредбом члана 15в Закона о финансирању локалне самоуправе прописано је да се највиши износи локалне комуналне таксе за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина усклађују годишње, са годишњим индексом потрошачких цена који објављује републички орган надлежан за послове статистике.

Највише износе локалне комуналне таксе, усклађене са годишњим индексом потрошачких цена утврђује Влада, сагласно члану 15в став 4. Закона, а исти се објављују у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Локална комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина, мора бити усклађена са чланом 7. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09...41/18, 87/18, 23/19 и 128/20), односно са Правилником о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Службени гласник РС”, бр. 40/12...70/18, 95/18, 104/18, 93/19, 2/20 и 64/21), донетим на основу члана 7. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, тако да је потребно ускладити врсте возила са наведеним законом и правилником, а висину комуналне таксе за та возила утврдити у оквиру усклађених највиших износа ове локалне комуналне таксе, како би полицијске управе без проблема вршиле наплату овог локалног јавног прихода.

Имајући у виду да према члану 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07, 83/14 - др.закон, 101/16 - др.закон, 47/18 и 111/21) скупштина јединице локалне самоуправе, у складу са законом, између осталог, утврђује стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, јединице локалне самоуправе су у обавези да, приликом одређивања висине локалних комуналних такси, имају у виду члан 91. Устава Републике Србије, према коме се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника. У складу са тим, јединице локалне самоуправе су у обавези да одреде висину локалних комуналних такси која неће угрозити нормално функционисање обвезника.

Такође, актом којим се утврђују локалне комуналне таксе не може се прописивати таксени основ, односно проширивати предмет таксене обавезе утврђене законом, с обзиром да би то за последицу имало неусклађеност одлуке са Уставом и законом.

Опис планиране политике Општине Љиг

Политику коју ће Општине Љиг водити у 2024. години, поред вршења законом утврђених надлежности, биће усмерена на остваривање стратешких циљева дефинисаних Планом развоја Општине Љиг у периоду 2023-2030 године који ће се наћи пред одборницима Скупштине општине Љиг. Приоритетни циљеви су дефинисани Планом развоја и структурирани су у три развојна правца:

1. РАЗВОЈ ПРИВРЕДЕ

- Подстицајно окружење за отварање нових радних места и развој микро, малих и средњих предузећа и предузетништва у Љигу

- Повећани приходи пољопривредних произвођача и прерађивача традиционалних прехранбених производа са територије општине Љиг

- Створени услови за развој одрживог руралног туризма на територији општине Љиг

2. РАЗВОЈ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- Успостављен савремени систем управљања комуналним и осталим отпадом на територији општине Љиг

- Изграђен и успостављен функционални канализациони систем на градском и сеоском подручју на територији општине Љиг

- Обезбедити доступност и одрживо управљање водом на територији општине Љиг

- Уређење саобраћајне инфраструктуре на територији општине Љиг

- Унапређена енергетска ефикасност јавних и приватних објеката и установа и смањење загађења ваздуха на територији општине Љиг

3. РАЗВОЈ ДРУШТВЕНИХ ДЕЛАТНОСТИ И ЈАВНЕ УПРАВЕ

- Унапређен квалитет предшколског, основног и средњег образовања у општини Љиг

- Унапређено, обновљено и заштићено локално културно-историјско наслеђе у општини

Љиг

- Унапређена доступност и квалитет услуга социјалне заштите у општини Љиг

- Унапређена доступност и квалитет услуга здравствене заштите у општини Љиг

- Унапређење квалитета услуга за грађане и привреду у Љигу

5. Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетских корисника за 2024.

У члану 25. Закона о буџетском систему прописано је који јавни приходи и примања припадају буџету локалне самоуправе.

Полазна основа за планирање обима буџета за 2024. годину су укупна приходи и примања остварени у првих шест месеци 2023 и смернице из Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2024. годину и пројекција за 2025. и 2026. годину Министарства финансија. Тако пројектовани приходи могу се увећати за планирани номинални раст БДП-а од 8,3% чиме се добија план прихода за 2024. годину. У изузетном случају, уколико се приходи планирају у износу већем од овог процента, корисник јавних средстава мора да образложи на основу којих макроекономских параметара очекује веће остварење прихода.

Приходи од ненаменских трансфера се у 2024. години планирају у истом износу као и у 2023. години.

Примања се планирају у складу са реалним проценама примања од продаје нефинансијске имовине и кредитног задужења.

Пројекција прихода и примања у периоду од 2024. до 2026. године у хиљадама

Ек. Кл.	ОПИС	ПРОЦЕНА	ПРОЈЕКЦИЈА		
		2023	2024	2025	2026
71	Порези	340.000	353.166	381.419	400.490
73	трансфери и донације	180.000	133.000	133.000	133.000
74	Други приходи	21.900	23.718	25.615	27.664
7	Текући приходи	541.900	509.884	540.034	561.155
8	Примања од продаје непокретности	1.000	500	500	500
9	Примања од задуживања и продаје финансијске имовине	28.890	0	0	0
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	571.790	510.384	540.534	561.655

Потребно је напоменути да су у наведену процену средстава за 2024.годину и пројекцију за наредне две године укључени приходи од донацијаи наменски трансфери од надлежних Министарстава, као и донација од стране ИПА фондова Европске уније .

Кретање расхода у периоду 2024. до 2026.године биће одређено динамиком спровођења мера фискалне консолидације Републике Србије односно општине. У том смислу, наставиће се са смањењем учешћа јавне потрошње, нарочито издвајања за субвенционисање јавних комуналних предузећа, заустављање раста текућих трошкова пословања (класа 42), вршиће се приоритетно исплата неизмирених обавеза из претходног периода, а остатак средстава усмериће се на инвестициона улагања.

Ниво средстава који ће преостати за капиталне пројекте у директној је зависности од висине посебних наменских трансфера за 2024. годину као и оствареног нивоа уштеда у делу текућег пословања свих буџетских корисника.

У наредном периоду предвиђена је чвршћа контрола расхода у јавним предузећима и установама чији је оснивач локална самоуправа.

Расходи буџета општине Љиг у периоду 2024–2026. године извршаваће се тако да се обезбеди нормално функционисање свих буџетских корисника, као и да се повећају капиталне инвестиције у локалну инфраструктуру, а да се смање текући расходи код свих буџетских корисника посебно у делу коришћења роба и услуга.

Пројекција расхода и издатака у периоду од 2024. до 2026. године у хиљадама динара

Ек. Кл.	Опис	Процена	Пројекција		
		2023	2024	2025	2026
41	Расходи за запослене	137.000	147.960	159.797	172.581
42	Коришћење роба и услуга	147.430	149.264	150.000	152.000
44	Отплата камата	300	1.000	1.000	1.000
45	Субвенције	13.000	9.000	9.000	9.000
46	Трансфери осталим нивоима власти	63.000	59.000	60.000	61.000
47	Социјална заштита	32.000	33.000	35.000	35.000
48	Остали расходи	33.000	30.000	40.000	40.000
49	Средства резерве	1.000	3.000	3.000	5.000
51	Основна средства	138.000	70.000	75.238	75.000
54	Природна имовина	4.660	4.660	4.000	7.574
61	Отплата главнице	2.400	3.500	3.500	3.500
УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ		571.790	510.384	540.535	561.655

Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана за буџетску годину са пројекцијама за наредне две фискалне године

Правни основ за утврђивање предлога обима средстава који може да садржи предлог финансијског плана за кориснике средстава буџета локалне самоуправе садржан је у члану 40. тачка 4. Закона о буџетском систему.

Лимити расхода за буџетске кориснике општине Љиг за 2024.годину дати су на бази сагледавања потребних средстава за рад и функционисање буџетских корисника, створених обавеза и могућности смањења појединих расхода.

При изради предлога финансијских планова за 2024. годину, корисници буџетских средстава треба да планирају расходе и издатке до нивоа утврђених овим Упутством, водећи рачуна при томе о донетим Одлукама од стране Скупштине општине, односно надлежног органа општине, уговореним обавезама и сл.

Преглед лимита укупних расхода буџетских корисника у 2024. годину у хиљадама динара

Раздео	КОРИСНИК	ОБИМ СРЕДСТАВА 2024.	ОБИМ СРЕДСТАВА 2025.	ОБИМ СРЕДСТАВА 2026.
1	СКПШТИНА ОПШТИНЕ	9.000	9.500	10.200
2	ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ	7.000	7.300	7.900
3	ОПШТИНСКО ВЕЋЕ	2.000	2.200	2.500
4	ОПШТИНСКА УПРАВА	492.384	521.535	541.051
	Општинска управа	197.484	222.835	226.051
	Трансакције везане за јавни ду	3.500	3.500	3.500
	Јавни ред и безбедност	21.000	15.000	15.000
	Социјална заштита	15.000	16.000	17.000
	Центар за социјални рад	6.000	7.000	8.000
	Црвени крст	3.000	3.500	3.500
	Здравство-Дом здравља	4.000	4.000	4.500
	Развој спорта и омладине	21.000	20.000	20.000
	Основно образовање	40.000	44.000	46.000
	Основна школа Љиг	29.500	30.000	31.000
	Основна школа Белановица	13.000	14.000	15.000
	Превоз ученика	17.000	17.000	20.000
	Средња образовање	9.400	9.200	10.500
	Култура	8.500	9.000	10.000
	Туристичка организација	8.000	8.500	9.000
	Предшколско образовање	91.000	92.000	93.000
	Месне заједнице	45.000	50.000	55.000
	УКУПНО	510.384	540.535	561.651

Планирање масе средстава за плате запослених у 2024. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених у јавном сектору уређене су Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, број 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21).

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18 - др. закон, 86/19 - др.закон, 157/20 - др.закон и 123/21 - др.закон).

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама и другим јавним службама (установе културе) примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01... 157/20 - др.закон, 19/21, 48/21 и 123/21 - др.закон).

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице према закључцима Владе Републике Србије, до почетка примене одредаба Закона о систему плата запослених у јавном сектору.

3. Планирање масе средстава за плате у одлукама о буџету за 2024. годину

Средства за плате задржана су на нивоу средстава планираних Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, а евентуална корекција износа планираних средстава за плате извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину и процене потребних средстава за расходе за запослене за 2024. годину.

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2024. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања о броју запослених на неодређено и одређено време у 2024. години.

Средства која су била планирана за новозапошљавање у 2024. години не могу се користити за повећање плата запослених који већ раде.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2024. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2024. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2024. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗИ

Група конта 41 – Расходи за запослене

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2024. годину, у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби искаже број запослених на неодређено и одређено време, за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Уколико се изменама или допунама Одлуке о буџету локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле са образложењем и документацијом која потврђује да је било неопходно извршити одређене промене у односу на усвојену Одлуку о буџету.

Табела 1. је табела са податком о броју запослених у 2023. години и планираним бројем запослених у 2024. години, по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима финансирања.

Табела Т1 се аутоматски попуњава подацима из табела Т1.1, Т1.2 и Т1.3 које је потребно попунити.

- Т1 - Укупан број запослених чије се плате финансирају из свих извора на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.1 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 01 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.2 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 04 на економским класификацијама 411 и 412;
- Т1.3 - Број запослених чије се плате финансирају из извора 05-08 на економским класификацијама 411 и 412.

Табеле Т1.1, Т1.2 и Т1.3 попуњавају се тако што се попуњавају колоне "број запослених на неодређено време" и "број запослених на одређено време" по корисницима и то само у редовима са празним ћелијама. Осенчене ћелије се не попуњавају.

Указујемо да је обавезно да образложење Одлуке о буџету садржи Табелу 2 (у Прилогу 1. Упутства), у којој је неопходно попунити, упоредо по корисницима буџета локалне власти, на економским класификацијама 411 и 412, по изворима, следеће:

- маса средстава за плате исплаћена у периоду I-X у 2023. години и планирана пројекција за период XI-XII у 2023. години у складу са одредбама члана 43. Закона о буџету Републике Србије за 2023. годину и
- планирана средства за плате за 2024. годину.

Приликом попуњавања Табеле 2. попуњавају се само колоне са масом средстава за плате по корисницима и изворима, тако што се уноси износ масе средстава само у редовима са празним ћелијама, а осенчене ћелије се не попуњавају. Колоне са бројем запослених се аутоматски попуњавају подацима из табеле Т1.

Табела 3. је табела са бројем запослених чије се плате исплаћују из буџета са осталих економских класификација.

Табела 4. представља приказ планираних и исплаћених средстава у 2023. години и планираних средстава у 2024. години на економској класификацији 416, као и пратећи број запослених по овом основу. Напомињемо да се у овој табели приказују планирана/исплаћена средства за јубиларне награде и/или по другом основу, при чему је потребно у табели нагласити који је основ у питању (награде и сл.).

Табела 5. односи се на преглед броја запослених и средства за плате у 2024. години по звањима и занимањима у органима јединица локалне власти, а у којој је потребно унети коефицијенте, додатке за минули рад, додатке за прековремени рад и приправност и број запослених у органима и организацијама локалне власти.

Табела 6. односи се на преглед исплаћених средстава на економским класификацијама 413-416 у 2023. години, као и планираним средствима у 2024. години.

Штампани формат табела Прилога 1- Преглед броја запослених и средстава за плате, треба имати печат и потпис одговорног лица као и број телефона.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2024. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21 130/21, 120/21-др. Закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

6. Смернице за исказивање издатака за капиталне пројекте

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају

на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројекта јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројекта и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2024. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2024. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд..

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 51/19).

Формални изглед финансијских планова

Предлог финансијских планова директних и индиректних корисника буџетских средстава треба да садржи следеће табеле:

- a. Табеле програмског буџета са програмима и програмским активностима и евентуалним пројектима за сваког директног и индиректног корисника, са економским класификацијама на четвороцифреном и међузбировима на троцифреном нивоу, са планом за 2024. и пројекцијама за 2025 и 2026. годину.
- b. Писано образложење прихода и примања, односно расхода и издатака, у слободној форми.
- c. Детаљно писано образложење за планирана средства која су већа од прописаних лимита датих у глави 4 овог Упутства (стр. 8 и 9) у слободној форми.
- d. Преглед броја запослених и средстава за плате (Прилог 1) за све оне кориснике који финансирају плате по било ком основу из буџета општине Љиг (директни корисници и индиректни корисници)

Ближа упутства у вези са попуњавањем обрасца за предлог финансијског плана

Корисници буџетских средстава израђују предлоге финансијских планова за буџетску годину са пројекцијама за наредне две фискалне године.

Писано образложење треба да садржи кратак опис послова корисника буџетских средстава, затим податке о организационој структури, активностима и услугама, број запослених, број корисника и висину одређених права (на пример: број ученика којима се плаћа превоз и просечан износ превозне карте, просечан број корисника социјалне помоћи и како се она извршава, број ангажовања лица путем уговора о делу и разлоге њиховог ангажовања и друго), који се могу финансирати из предложеног обима средстава за 2024.годину.

Уколико буџетски корисник извршава расходе у оквиру више функционалних класификација, за сваку функцију посебно подноси предлог финансијског плана.

Сваком буџетском кориснику пружена је могућност да тражи недостајућа средства за финансирање ако процени да из оквира предложеног обима буџетских средстава за 2024. годину не може подмирити све трошкове или ако планира нову активност или услугу.

Обавеза корисника буџетских средстава је да кроз писано образложење изнесе оправдане разлоге за тражење додатних средстава, правни основ, ефекте које ће та активност или услуга произвести у наредном периоду и из којих извора ће се финансирати.

Неопходно је да буџетски корисници при тражењу додатних средстава имају у виду реално стање и да ови захтеви буду крајње рестриктивни.

Набавка роба и услуга и капитална улагања морају бити у складу са Законом о јавним набавкама. У 2024. години расходи на терет буџета неће се извршавати уколико не постоји план јавних набавки, финансијски план и сагласност надлежног органа на исте, а у складу са Законом о буџетском систему.

Сви корисници буџетских средстава дужни су да доставе број радника на неодређено и одређено време заједно са предлогом финансијског плана, као и попуњене табеле везане за запослене и масу за плате (Прилог 1).

У складу са чланом 112. Закона о буџетском систему, обавеза је корисника буџетских средстава да припреме предлоге финансијских планова по програмском моделу (табеле програма, програмских активности и пројеката).

Упутство за израду програмског буџета објављено је на сајту Министарства финансија и у њему је дато детаљно образложење методологије припреме пројекта, програмских активности и програма, дефиниције основних појмова као и **Анекс 5** – Униформни програми и програмске активности јединица локалне самоуправе.

Униформност програма и програмских активности и индикатора обезбеђује да ЈЛС међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима у оквиру тих програма и програмских активности. Такође, та униформност програма и програмских активности и њихова усклађеност са секторима и програмима на централном нивоу, омогућује да се спроведе финансијска анализа и прате активности корисника буџета у одређеним областима на свим нивоима власти.

На основу обавезних података које треба да садржи захтев за финансирање програма, програмских активности и пројеката креирани су обрасци који се могу преузети са сајта Сталне конференције градова и општина: www.skgo.rs као и са сајта Општине Љиг.

7. Информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа

Информациони систем за праћење, контролу и извештавање о извршењу буџета јединица локалних самоуправа који функционише у оквиру Управе за трезор, пружа увид у Одлуке о буџету јединица локалних самоуправа, увид о расположивим средствима по утврђеним апропријацијама као и контролу извршења до износа расположивих апропријација. Праћење, контрола и извештавање врши се по свим елементима буџетске класификације у складу са чланом 29. Закона о буџетском систему.

Евидентирањем расхода и издатака на основу података из платног промета Управе за трезор обезбеђује се дневно праћење усклађености коришћења средстава у односу на усвојене Одлуке о буџету, не ремети се надлежност локалних власти у извршавању својих буџета ионе могућава се реализација плаћања која нису у складу са расположивим износима на апропријацијама.

Јединице локалне самоуправе учитавањем структурираних фајлова достављају податке о утврђеним апропријацијама, променама апропријација у току буџетске године, повраћајима и прекњижавању погрешно евидентираних расхода и издатака, односно прихода и примања.

Извршавање платних трансакција врши се у складу прописаном структуром позива на број задужења Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку обављања платног промета у оквиру консолидованог рачуна трезора („Сл. Гласник РС“, број: 91/2021). Шифарник мапирања шифре програмске класификације за аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе је саставни део Правилника и Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти.

Имајући у виду наведено, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 4. став 4. Закона о буџетском систему, између осталог прописано да се приликом припреме и извршења буџета мора поштовати принцип тачности, тј. да приходи и расходи у буџету морају бити приказани у буџету у потпуности и што тачније како не би долазило до одступања између буџета као плана прихода и примања, односно расхода и издатака с једне стране и његове реализације са друге стране.

С тим у вези, Министарство финансија указује свим локалним властима да је чланом 6. став 2. Закона о буџетском систему прописана одговорност скупштине локалне власти за доношење буџета, док је чланом 7. став 2. истог закона прописана одговорност надлежног извршног органа локалне власти за извршење буџета локалне власти.

Сходно наведеном јединице локалне самоуправе имају одговорност у погледу тачности података које уносе у ИСИБ АП ЈЛС, тј. да исти морају у свему одговарати усвојеној Одлуци о буџету, изменама и допунама Одлуке о буџету (ребалансу) и акту о привременом финансирању, као и обавезу да приликом извршења буџета у свему поступају у складу са важећим законским прописима.

Према томе, потребно је да све локалне власти, након учитавања података у систему, обавезно изврше проверу исправности истих и да не врше плаћања са буџетских линија код којих постоји неслагање са усвојеном Одлуком о буџету.

Исправке погрешно унетих података могу се извршити само кроз усвајање измена и допуна Одлука о буџету и учитавањем утврђених апропријација са шифром разлога 02 у систему.

8. Достављање одлуке о буџету локалне власти

У складу са овим упутством и чланом 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти.

Ово упутство и прилози са табелама налазе се на интернет страници Министарства финансија.

Одлуку о буџету са образложењем локална власт доставља Министарству финансија у писаној форми, у роковима прописаним чланом 31. Закона о буџетском систему, као и у електронској форми (у Ехсел табели), на e-mail: aurora.plecasratic@mfin.gov.rs; sara.petrovic@mfin.gov.rs; dunja.dakic@mfin.gov.rs; andrea.avramovic@mfin.gov.rs;

Надлежни орган локалне власти, у складу са чланом 45. Закона о буџетском систему, своју одлуку о буџету са образложењем, као и ребалансе буџета мора да објави на својој интернет страници у циљу повећања транспарентности и информисаности стручне јавности и грађана.

Сви прилози се достављају у писаној форми уз одлуку о буџету, као и у електронској форми, на следећи начин:

➤ Прилог 1 - Преглед броја запослених и средстава за плате (са припадајућим табелама) на e-mail: ljljana.manojlovic@mfin.gov.rs; maja.markovic@mfin.gov.rs

Напомињемо, да уколико се изменама или допунама буџета јединице локалне власти мењају подаци достављени у Прилогу 1, неопходно је доставити измењене (допуњене) табеле на e-mail: ljljana.manojlovic@mfin.gov.rs; maja.markovic@mfin.gov.rs а потом и у писаној форми Министарству финансија.

Напомене везане за попуњавање табела:

- табеле се достављају у штампаном облику, са печатом и потписом одговорног лица буџетског корисника, а по могућству и у електронском облику и

- износи се уносе у динарима.

Рок за подношење предлога финансијских планова индиректних корисника буџета је 15. септембар 2023. године.

Рок за подношење предлога финансијских планова директних корисника буџета је 15. септембар 2023. године.

IV-01 Број: 400-6

Дана: 27.07.2023. године

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА ЗА ФИНАНСИЈЕ
Марија Шиљеговић